

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele tehnice, financiare, juridice și organizatorice referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România),
semnat la Chișinău la 11 februarie 2022**

În temeiul art. 14 alin. (4) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele tehnice, financiare, juridice și organizatorice referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România), semnat la Chișinău la 11 februarie 2022.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe
și integrării europene

Nicolae POPESCU

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Andrei SPÎNU

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**

pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele tehnice, financiare, juridice și organizatorice referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele tehnice, financiare, juridice și organizatorice referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România), semnat la Chișinău la 11 februarie 2022.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica Guvernului României ratificarea Acordului nominalizat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

Expunere de motive
privind oportunitatea ratificării Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele tehnice, financiare, juridice și organizatorice referitoare la construirea podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) – Ungheni (România)

A. Descrierea tratatului

Informații generale

Integrarea rețelei rutiere a Republicii Moldova în rețeaua trans-europeană de transport (TEN-T) este o prioritate majoră pentru Guvernul Republicii Moldova, fiind menționată în obiectivele specifice ale Strategiei de Transport și Logistică pentru anii 2013-2022, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 827 din 28.10.13, „*Integrarea rețelei rutiere a Republicii Moldova în rețeaua europeană*”.

În scopul conexiunii rețelei rutiere a Republicii Moldova cu rețeaua rutieră a României care este parte integrantă a rețelei (TEN-T), au fost lansate proceduri pentru construcția podului rutier de frontieră între cele două state, proiect care va fi implementat sub supravegherea și responsabilitatea generală a Guvernului Republicii Moldova și Guvernului României.

Conexiunea rețelei de drumuri publice naționale la rețeaua TEN-T a fost aprobată ca urmare a Reuniunii miniștrilor transporturilor pe 13 octombrie 2013, la Luxemburg, iar pe parcursul anului 2016 această rețea a fost modificată prin excluderea drumului R16 Bălți – Făleşti – Sculeni – Ungheni și includerea sectorului de drum frontiera cu România – Ungheni – Cornești – M5 (redenumit conform Hotărârii Guvernului 1468/2016 în R1 Chișinău – Ungheni – frontiera cu România.). Această modificare, permite conexiunea rețelei de drumuri naționale la rețeaua de drumuri naționale ale României, incluse în TEN-T, prin intermediul unui nou punct de trecere a frontierei și construcției podului rutier peste râul Prut între localitățile Ungheni (Republica Moldova) – Ungheni (România).

Propunerea de proiect investițional și calculul preliminar de fezabilitate pentru construcția podului, elaborate de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, au fost prezentate părții române și Comisiei Europene, ca urmare a scrisorii Vicepreședintelui Comisiei Europene și comisar pe transporturi, domnul Siim Kallas, adresată Prim-miniștrilor României și Republicii Moldova, prin care a informat asupra faptului că modernizarea regiunii transfrontaliere Iași-Ungheni, ca parte a rețelei TEN-T, a fost inclusă în lista proiectelor pre identificate pentru România.

Urmare negocierilor purtate pe parcursul anilor 2014-2016, partea română a inclus acest obiectiv în Legea nr. 363/2006 privind Planul de Amenajare a Teritoriului Național, și a elaborat Studiul de fezabilitate și documentația de proiect preliminară pentru construcția podului și drumurilor de acces la acesta.

Informații privind conținutul acordului

Scopul Acordului este de a asigura construcția și durabilitatea podului rutier de frontieră, care să interconecteze infrastructurile rutiere între state: Autostrada Târgu Mureș – Iași – Ungheni – frontiera de stat (pe teritoriul României) și Drumul național R1 Chișinău – Ungheni – frontiera cu România (pe teritoriul Republicii Moldova).

Pe lângă prevederile cu privire la părțile semnate ale Acordului, definiții, reglementări privind realizarea proiectului tehnic, măsuri de fluidizare a traficului,

înființarea sistemului de control de trecere a frontierei de stat, protecția apelor Prutului, activități pentru ambele Guverne, separate și comune, stabilirea unei Comisii Mixte pentru coordonarea tuturor acțiunilor referitoare la construirea obiectivului, Acordul prevede și referințe legate de proprietatea obiectivului, audit tehnic și financiar, intrarea în vigoare, amendarea și încetarea acestuia.

Nivelul Acordului este un nivel interguvernamental.

Textul Acordului este structurat în forme de articole, respectiv sunt 19 articole.

B. Analiza de impact

Informații generale

Prin prezentul proiect se propune ratificarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele tehnice, financiare, juridice și organizatorice referitoare la construirea podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) – Ungheni (România).

Construcția podului va asigura conexiunea rețelei de drumuri prin partea de vest a Republicii Moldova la rețeaua TEN-T, care va susține necesitățile cetățenilor pentru mobilitate și va facilita comerțul pe piețele interne ale Părților Contractante și cea internațională, precum și va spori rolul pe care Republica Moldova îl are în calitate de legătură între statele Uniunii Europene și Comunitatea Statelor Independente.

Aspectul politic, cultural și social

Documentul în cauză corespunde normelor dreptului internațional, iar prevederile proiectului Acordului sunt în conformitate cu prevederile legislației Republicii Moldova și sunt compatibile cu politica externă a țării.

În plan social, proiectul va avea un impact pozitiv asupra dezvoltării regionale și va impulsiona creșterea economică a regiunilor din apropiere.

Aspectul economic și de mediu

Obiectivul de bază al Acordului este de a construi un pod rutier de frontieră peste râul Prut între localitatea Ungheni (Republica Moldova) și Ungheni (România), cu respectarea cerințelor legislației Republicii Moldova și, respectiv, cu cerințele legislației României, referitoare la infrastructura rutieră, inclusiv cea referitoare la evaluarea impactului asupra mediului în context transfrontalier, care să confere siguranță și securitate traficului rutier și de a impulsiona creșterea economică a regiunilor din apropiere, precum și a Republicii Moldova prin eliminarea constrângerilor transfrontaliere.

De menționat, că urmare a primirii Notificării și Memoriului de prezentare a proiectului cu genericul „Pod peste Prut la Ungheni”, parvenit de la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor al României, autoritățile administrației publice centrale abilitate cu competență și atribuții de protecție a mediului din Republica Moldova și România, au acceptat amplasarea podului și infrastructurii conexe conform Variantei I din Studiul de fezabilitate (Notă: elaborat la comanda Companiei Naționale de Administrare a Infrastructurii Rutiere S.A. România).

Consecutiv, evocăm la elaborarea documentației de proiect privind construcția drumului de acces către pod a fost inclus și compartimentul de evaluare a impactului de mediu.

Aspectul financiar

Guvernul României va asigura finanțarea pentru proiectul tehnic al Obiectivului, inclusiv evaluarea impactului de mediu, precum și construcția podului propriu - zis și construcția infrastructurii conexe pe teritoriul său, iar Guvernul Republicii Moldova va asigura finanțarea pentru construcția infrastructurii rutiere conexe de pe teritoriul său.

Totodată, Acordul prevede cheltuieli pentru realizarea auditului tehnic și financiar, care se vor desfășura o dată la 2 ani.

Auditul tehnic, în termen de 12 luni de la darea în folosință a obiectivului, va fi efectuat de către o Comisie tehnică mixtă formată din reprezentanții Autorităților Competente. Cheltuielile organizatorice de desfășurare a ședințelor vor fi suportate de către cele două părți contractante, în funcție de regimul juridic al proprietății asupra elementelor componente ale obiectivului, respectiv podul propriu-zis și infrastructurile conexe de pe teritoriile celor două state.

Auditul financiar va fi încredințat uneia dintre părțile contractante cu obținerea acordului celeilalte părți, iar cheltuielile vor fi suportate de către cele două părți contractante, în funcție de regimul juridic al proprietății asupra elementelor componente ale obiectivului, respectiv podul propriu-zis și infrastructurile conexe de pe teritoriile celor două state.

Cheltuielile pentru construcția infrastructurii rutiere și alocarea terenurilor necesare pe teritoriul Republicii Moldova constituie estimativ 36 693,08 mii lei, care vor fi solicitate din cadrul Bugetului de Stat la capitolul Construcții Capitale, iar pentru efectuarea auditurilor tehnic și financiar - din mijloacele prevăzute în Programul privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumuri publice naționale, în limita prevăzută de legea anuală a bugetului de stat.

De menționat că prin Legea nr. 136/2020 *privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de reabilitare, modernizare și extindere a unor drumuri naționale* au fost declarate de utilitate publică de interes național lucrările de reabilitare, modernizare și extindere a drumului R1 Chișinău – Ungheni – frontiera cu România (km 103 – km 104).

Aspectul normativ

Acordul în cauză este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană, și nu vine în contradicție cu legislația națională și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte. În vederea implementării eficiente a Acordului nu este necesară modificarea sau aprobarea cadrului normativ.

Aspectul instituțional și organizatoric

Acordul prevede o strânsă colaborare dintre Guvernele Republicii Moldova și României, prin intermediul Comisiei Mixte, crearea căreia este prevăzută în Acord, și are drept scop implementarea, monitorizarea și raportarea asupra executării lucrărilor, prezentarea rapoartelor etc. Acordul în cauză nu lezează drepturile și obligațiile Părților contractante rezultate din alte contracte internaționale la care statele semnatare sunt participante.

Aspectul temporar

Prezentul Acord se aplică provizoriu de la data semnării și intră în vigoare la data ultimei notificări prin care Părțile Contractante se informează reciproc, cu privire la îndeplinirea procedurilor interne necesare.

Acordul se încheie pe un termen nedeterminat și va rămâne în vigoare pentru o perioadă de timp nelimitată. Oricare din Părțile contractante este în drept să denunțe prezentul Acord, notificând despre aceasta cealaltă Parte contractantă prin intermediul canalelor diplomatice. În acest caz, Acordul își va pierde valabilitatea la expirarea a 6 luni din data primirii notificării de denunțare.

Analiza oportunității ratificării

Acordul în cauză a fost semnat de către părți la ședința comună a Guvernului Republicii Moldova și Guvernului României desfășurată în mun. Chișinău la data de 11.02.2022.

Totodată, ratificarea Acordului dat corespunde intereselor Guvernului Republicii Moldova și va permite construcția podului menționat, ceea ce va avea un impact pozitiv asupra dezvoltării regionale și va impulsiona creșterea economică a regiunilor din apropiere, prin susținerea necesităților cetățenilor pentru mobilitate și facilitarea comerțului pe piețele internă și internațională.

În concluzie, considerăm oportună și relevantă ratificarea *Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind aspectele tehnice, financiare, juridice și organizatorice referitoare la construirea podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (Republica Moldova) – Ungheni (România).*

Secretar general

Lilia DABIJA